

A nemzeti munkavédelmi szervezet első hat éve.

A háborút követő forradalmi állapotok felnyitották a magyar polgárság szemét is s az állandóan fenyegető és politikai jellegű bíró sztrájkmozgalmak ellen megalakult nálunk is a Nemzeti Munkavédelmi Szervezet.

Az első hat év eltelte után bizonyos megnyugvással tekinthet a polgárság ezen szervezet működésére, a melynek sok esetben a pusztá létezése is elegendő a nyugtalan elemek fékeztetésére. A mi vidékünkön a Veszprémben működő nemzeti munkavédelmi hivatal által alakított meg a szervezet s ma már a varmegyének nincs olyan községe vagy városa, ahol a létfenntartásra szükséges üzemek a legvadabb sztrájk esetére is biztosítva ne volnának s a hazafias érzésű polgárság, gazdák, iparosok, értelmiség egyaránt lelkes elhatározással tömörülnek a kibontott zászló alá, úgy hogy a szervezet tagjainak létszáma a varmegyében állandóan növekedőben van.

A munkavédelmi szervezetek ma már a világ minden számottevő államában működnek s hogy mily nagy szükség van rájuk, előtűnik van példaként a letört angol bányász-sztrájk s a nálunk minduntalan kirobbanó, de komoly következmények nélkül végződő sztrájkok, melyek azért nem sikerülnek, mert a nemzeti munkavédelmi szervezet részen van. A munkavédelmi szervezet mentette meg Sanghaiban a kínai forradalmárok által szorongatott európai lakosságot is, a kik ezen eshetőségre már eleve gondolva, a bolsevista Oroszországból menekült oroszok ott lakó csapatából már előre kiképeztek megfelelő számú egycént, hogy szükség esetén ezekkel pótolják a bennszülött hűtlen munkásokat. Mikor azután a sztrájk kitört, ezen kiképzett munkavédelmi emberek foglalták el azokban a munkát, mint soffőrök vezették az autóbuszso-

kat és autókat, valamint elvégezték a kikötőkben veszteglő élelmiszerek szállító hajók szállítványainak a kirakását. Menekült orosz nők segítkeztek a telefonközpontban és az élelmiszer üzletekben.

Látjuk ebből, hogy a munkavédelmi szervezet gondolata meghódította immár a távol Kelet ezen exponált pontján lakó európaiakat is, a melyből kitűnik, hogy a mai gazdasági élet fejlettsége és a közszükségletek szaporodása a legkisebb közüzemeket is ezen egyszerű intézmény létesítésére kényszeríti.

A háromkezü Mária.

Az orosz hitrege szerint Máriának, az Isten anyjának három keze van. Orosz festők képeiken így is ábrázolják a Madonnát.

Hosszú orosz fogságom alatt egyszer egy gazdagabb muzsik házában láttam ilyen képet. Ott függött a szent asszony a szoba sarkában, szemben az ajtóval. Általában minden orosz szobának az ajtóval szemben levő sarka a képeknek van szentelve. Itt függnek békés egyetértésen az ó-katolikus vallás mindenféle szentképei a családi fotografiakkal, a háborus csataképekkel, meg a cári család festményeivel. Csodálatos, hogy a cárizmusnak bár régen vége, de azért a legtöbb családban még mindig ott diszeleg II. Miklós, a fehér cár portréja.

Mikor az orosz belép a szobába, a képek felé fordulva, háromszor mélyen meghajítja magát s ugyanannyiszor keresztet vet. Csak azután következik a szokásos üdvözlés.

Az orosz a föld legvallásosabb népének tartja magát. Szerintük ők mindenben hűséges követői Krisztusnak. Meggyőződésük, hogy egy orosz szoba teljesen azonos a templommal, éppen azért vallásos orosz nem is engedi meg a szobában való dohányszívást. Mivelhogy a Megváltó sem dohányszívott.

— Az Isten haragszik — szokta olyankor mondani, ha valaki netán mégis rágyujtott odabenn.

Csak hogy nem igen tudnak distingválni. Mert a Megváltó kiverte a kalmárokat a templomból, mondván, hogy ne tegyék atyja házat kereskedés házává. Az orosz templomokban pedig vigan folyik a kalmárkodás. Gyertyát szentképet, megymást árulnak. Az persze vajmi keveset változtat a dolgon, hogy a gyertyát mindjárt meg is gyújtják valamelyik szentnek a képe előtt, mert bizony a vett képek legtöbbször hazakerül. Különösen amit a legény vásárol a leánynak.

Minden vallási cerimóniájuk az ó-testamentumból való. A husvéti feltámadást például hajnali három órákor tartják meg. És husvét két napján azzal köszöntik egymást:

— Krisztus feltámadott!

És felel a köszöntött:

— Valóban feltámadott!

Aztán a feltámadás örömeire összecsokolóznak s megajándékozzák egymást festett tojással. Husvétra különböző edényekben keltetnek búzát, rozst, árpát, körülrákják festett tojással s úgy viszik a templomba megszenteltetni, ezt megelőzőleg pedig otthon a szentképek előtt térdelve imádkoznak s a képeket tiszta buzával szórják tele, hogy bő teremést adjon az Isten.

Mikor először láttam a Madonnát három kézzel ábrázolva, elmosolyodtam. A házigazda rosszalólag csóválta a fejét s megkérdezte, mit

nevelek. Megmondtam, hogy én még nem láttam Máriát három kézzel festve, hiszen tudtommal neki is csak kettő van. Kérésemre az orosz elmondta a Mária-legendát.

Egyszer egy jeruzsálemi asszony ebédet vitt a Jordán partján levő malomban dolgozó férjének. Öbéli flacskája a karján ült, míg négy esztendő leánykája a szoknyáját fogva haladt mellette. A leánya megcsuszott és beesett a vízbe. Az anya flacskájával együtt utána ugrott, azonban a sebes víz árja mind beljebb sodorta őket s már-már elmerültek.

Ebben az időtájtban járt a folyóparton Mária. Látva a három vergődő teremtest, utánuk ugrott, hogy kimentse őket. Az anyát és a kis fiút fel is fogta, a leánykát azonban nem tudta volna megmenteni. Ekkor felfohászkozott az Istenhez, adna neki egy harmadik kezét, hogy a leánykát is partra vihetné. Az Ur meghallgatta kérését s Mária megmentette a három fuldokló teremtest.

Azóta ábrázolják orosz festők három kézzel Máriát. És az orosz nép szentül hisz is a legenda valóságában. (hf)

Mind itthagynak...

Mind itthagynak, mind elmennek,

— Ki nevetve, ki meg sirva —

Fehér mirtusz-koszorúval

Esküvőre vagy a sirba.

Rózsaszínen vagy feketén

Tudatják, de meg se kérdik:

Fáj-e még egy szerető szív, sir-e értük?

— — Aki meghalt, az a szőke,

Álmaimban mégis eljön.

Átmosolyog kék szemével

Tuivilági sötét felhőn,

Tekintetén csak egy köngcsepp

Ragyogása kérdi tőlem:

Ugy-e, hogy jobb odakint a temetőben?

— — Az a másik, az a barna,

Kikacag, ha könnjem látja.

Nagyvárosi fényes éjben

Most van annak jó világa!

Bomlott fővel örült táncot

Am ki tudja, meddig jár még?

Mint bús átok kíséri egy sötét árnyék...

Somogyi Károly

HUMOR.

A legjobb hely.

— Tudja kérem, hogy engem a főnök ur

az ördögbe küldött?

— Ügyvéd: Nos, ön hová ment?

— Eljöttem az ügyvéd urhoz.

Bíró előtt.

— Bíró: Hány éves Ön kisasszony?

— Kisasszony: 29. — feleli a kérdezt

tanu.

— Bíró: Esküdjék meg, hogy mostantól

kezdve csak az igazat mondja.

A rendőri tapintat.

A vasuti állomásnál történt, ahol egy idegen utas megkérdezte az ott posztoló rendőrtől, vajon elindult-e már a vonat?

A rendőr odalépett a vágányokhoz, rátette egyikre a lábát, kissé figyelt s azután komoly képpel azt mondotta:

— Elindult, gyűn már!

— Hát azt honnan tudja maga a lábával

megállapítani?

— Honnan-e — kérdezte vissza András.

Hát az ur nem hallotta híret soha a rendőri tapintatnak?

Egy kis fehér leányszoba: tele rózsaszín hangulattal, gömbölyű butorokkal, csipkével, álommal... Ide jöttek az ibolyás levelek és innét ment rejúk válasz. Finom, fehér kacskók fűztek sorokba az igaz gyöngy betűket s tették illatossá pár szál ibolyával. Ille is leszakította kertjének legszebb ibolyáit, átkötötte aranyhajának legsejmebb szálaival, belehelte csókjának tiszta harmatával... és küldte oda, ahol várva-várták.

Jöttek, mentek az ibolyás levelek.

Egyszer azután jött a muszka is gránáttal, srappellel.

Publ hadnagy nyugodtan nézte a feje felett elröppenő füst felhőcskéket. Nézte, türelemmel... míg csak egy le nem csapott a fedélzet mögötti ibolyás kertben. Ez már több volt, mint amit türelme kibírt.

— Az ibolyáim! — kiáltotta haragos szomorúsággal és kiugorva a fedélzetéből, szaladt a kertje fele.

Ott is maradt. Másnap a doktor találta meg — holtan, az ibolyái közé hantolva: tele találat érte.

Az ibolyás levelek nem mentek többet.

Világháború... Volhynia... Csernovicz...

Most már minden csendes itt is... ott is... a Piavénál is... és mindenütt... csak a sírok beszélnek...

Mi van belül?

— Karácsonyesti mese. —

A nap lenyugodott.

A Végtelenből fehér angyalszárnyakon elindult a karácsonyeste. A látóhatár szélén feljött a Háromkirályok-csillaga; ma fényesebben ragyog, mint máskor, hogy hirdesse világszerte mindenkinek:

„Dicsőség a magasságban Istennek és békesség a földön a jóakaratu embereknek!...

Száll, száll a szenteste... s amint lassan, lágy-simogatón egészen ráborítja békeglóriáját a földre, elszűnik az élet zsvibvásárján a kalmári láрма, egymásután ürülnek ki a gyárak, az irodák, elnéptelenednek az utcák, el az ócska örömök, emberi léhaságok tanyái, mindenki *haza* igyekszik gyertyagyújtás előtt. Még az is, akinek otthona nincs, ösztönszerűen keresi a helyet, hol a családi élet tisztultabb örömei s a karácsonyfa fénye árasztanak enyhítő melegséget. Karácsonyestén, ugytetszik, korábban tér meg fészékére a madár, a hol a párja várja s az utolsó vándor több reménnyel kémleli a messze falu szélső házaiból feléje szüremelő fényugárt: hátha ma neki is juttatnak a *jóakaratu* emberek egy parányit az örömeikből...

Karácsonyestéjén teljes fényét árasztja szerte a keresztény világ felett a Megváltó békéje s hacsak órákra is, beköltözik az emberszívokba a szeretet. A reményszín karácsonyfa gyertyáinak biztató fénye világít az ablakokban; köréje gyülekeznek a kórházak sápadt arcu betegei, a fegyházak komor rabjai, az árvaházak szomorú árvái s a büszke paloták urai épp úgy, mint a szalmatetős hátlékok lakói.

Mindenkinek hoz valamit a karácsonyeste: igazi boldogságot a gyermekeknek, tiszta örömet, békét a felnőtteknek s a kire éppen fájó emlékek közönségét rá, az simogassa végig tekintetével a krisztikindlit váró gyermeket, aki még azt hiszi, hogy a Jézuska hozza a karácsonyfát... a boldog arc láttára elcsitul a legvadabb fájás, megengyhül a legzordonabb emlék, hogy helyet engedjen a gyermekkor szelid, szép képeinek, a mikor mi is boldogok voltunk, mert azt hittük, hogy a Jézuska hozza a karácsonyfát...

De szép is volt az a karácsonyfa!... Rajta a marcipán, cukor, csokoládé, aranydió, aranyalma, ezüsfüst s csucsában a fényt sugárzó csillag: egy darab megvalósult gyermekálmom. Azután a játékok: kard, puská, hirtaló, hogy felderült látukra az arcom, no és az az óraműre járó biciklista, amelyik emlékezetes szerepet játszott életemben.

— Mi hajthatja ezt a sportsapkás bádoglegényt? — tűnődtem el gyermekésszel a karácsonyfa alatt és hogy megtudjam, csillagos, csontnyelű késszel elkezdtem feszegetni.

Édesanyám rám szólt:

— Mit csinálsz?

— Hát megnézem, hogy *mi van belül!* — feleltem egész magától értetődően. Mert úgy gondoltam, természetes az, hogy megtudjam: „mi van belül?”

— Nem jó azt tudni! — hangzott édesanyám ajakáról a szelid és mégis oly sokat mondó figyelmeztetés.

Fogott is rajtam, abba hagytam a kutató munkát, hogy továbbra meg azon tűnődjem el: *miért* nem jó azt tudni, hogy „mi van belül?” Nemsokára megtudtam.

Szintén karácsonyestéjén történt. Megelőzőleg délután azt mondta édesanyám nekem és az öcsémnek:

— Legyetek jók, kimegyek egy kicsit: megnézem, mit hoz a Jézuska.

Mi jók voltunk és csendben, boldogan vártuk az örömet hozó karácsonyestét. Közben alkonyodni kezdett és mivel édesanyám még

mindig nem jött, nyugtalankodás vett erőt rajtam: hol van ő? Kimentem megnézni. Az ebédő ajtót zárva találtam.

— Oda nem szabad bemenni! — figyelmeztetett a cseléd.

Igen ám, csakhogy engem nem lehetett ennyivel kielégíteni.

— Miért? — motoszkált a fejemben — és benéztem a kulcslyukon.

Édesanyám a karácsonyfát díszítette...

— Hát nem a Kis-Jézus hozza?! — sóhajtottam fel szinte ijedten és nagyon-nagyon szomorú lettem. És úgy szerettem volna sirni, sirni keservesen, sokáig, de nem tudtam, csak a torkomat szorongatta valami kegyetlen nagy fájdalom. Az *első csalódás* fájdalom volt ez s a könnyek, amik nem tudtak előtörni a kínzó fájástól, a megszárt igazi boldogságnak, a tovatűnt gyermekkorának szőltek.

Abban a pillanatban, amikor megtudtam, hogy nem a Jézuska hozza a karácsonyfát: megszüntem gyermek lenni. Este nem örültem már a karácsonyának, nem ragyogott fel arcom a játékok láttára sem és nem játszottam soha többet. Szomorúan álltam a karácsonyfa mellett. Édesanyámnak feltűnt:

— Mi bajod, kis fiam? — kérdezte az ő sebetgyógyító hangján.

— Nem tudom, de nagyon fáj *valami*.

Édesanyám magához vont, megcirógatta a fejemet, az arcomat s nekem ugatgatt, az ő jószágos, derült arca is borultabb lett, mint előbb volt. Mintha sajnált volna, úgy vibrált a hangja, amikor mintegy válaszként, de önmagához intézve mondta:

— Az a valami: a *lelked*... Az fáj

Azóta sokszor fáj; ám azt a kegyetlen kint még csak egyszer éreztem, felnőtt koromban, amidőn már rég elfeledtem az első csalódásomat. Ezuttal nem a biciklista, nem is, hogy a szomszéd szoba miért van lezárva, hanem egy szép, aranyhajú leány foglalkoztatott. A lelkem a lelkét kereste...

Karácsonyeste volt akkor is. Alkonyodott mint most; de mintha szobek lettek volna az előtt és szomorubbak volnának azóta az alkonyatok... A karácsonyfát feldíszítettük már s a tubarósa illatu leányzóba ablakába állva, kéz a kézben vártuk a Háromkirályok-csillagának a feljvetelét, hogy meggyújthassuk a karácsonyfa gyertyáit és mert azelőtt is oly sokszor néztük el együtt az Esthajnal-csillag ragyogását. Ez volt az ő csillaga — ő volt az én csillagom.

Csillagkereső tekintetünk találkozott... s az enyém szinte akaratlan — nagyon a lelke mélyére hatolt... És a lelkemet úgy elfogta a fájás, az e nehéz, vad fájás, mint akkor régen, gyermekkoromban, amikor a kulcslyukon át bepillantva, azt is megtudtam, a mit nem akartam, hogy — nem a Jézuska hozza a karácsonyfát...

A látottak hatása alatt lelki szemem riadtan kalandoztak azután tovább, karácsonyfa alól karácsonyfa alá, feltűnt a játékbiciklista is, majd nyomán felmeredt a kérdés: „Mi van belül?” És nagy távolokon át újra hallottam édesanyám sokatmondó szavait:

— Nem jó azt tudni!

Valóban nagyon szomorú megtudni néha: „mi van belül?” — *az emberekben!*...

Este van. Sötétség borult a földre; csupán a hó-fehérik s a csillagok világítanak.

Szobámban nincsen fényugár, a kályhában szunyadoz csak a kialvó parázs. Nézem, mint lesz hamuvá az utolsó szikra is és várvárom, hogy angyalszárnyaival egészen leszálljon a szenteste s nyomán beköltözzön lelkembe a Megváltó békéje...

Várom... Nem várom hiába. Künn, a folyosón megszólal a Jézuska ezüst csengettyűjének halk muzsikája, hirtelen megnyílik az ajtó s a hugom kis fia, falatnyi gyermek, boldogságot sugárzó arccal örvendezi:

— Bátyusz, gyere gyorsan, megjött a Jézuska!...

Megyek s amint szétáru a ebédő szárnyasajtója, ott van előttem az aranyban-ezüstben, gyertyafényben uszó karácsonyfa... Rég tovatűnt gyermekkorom álmoképe.

— Gloria in excelsis Deo!...

... s a kire éppén fájó emlékekkel közönségét rá a szenteste,

cirógassa végig tekintetével a karácsonyfa alatt imádkozó gyermeket: az örömsugaras arccoska láttára elcsitul a lélek legvadabb fájása, megengyhül a mult legzordonabb emléke és felőrülünk, mint akkor régen, amikor boldogok voltunk, mert azt hittük, hogy a Jézuska hozza a karácsonyfát... P. I.

Év végén.

Minden gondos kereskedő, intézet, vállalat és gazdaság e tájban előveszi a maga könyveit, hogy számadásai alapján elkészítse évi mérlegét, mert akarja tudni, hogy miképpen gazdálkodott a mult esztendőben.

Jó tudnia, hogy miféle jövedelme maradt el, milyen felesleges, céla nem vezető vagy erejét meghaladó kiadásokat tett, hol hibázott, hol mulasztott, mit kell helyre pótolnia a jövőben. Átvizsgálja tartozásait, követeléseit, vagyónának mennyiségét és mindezeknek minőségét. Gondolkodik, hogy a jövő évben miképpen használtsa a mult év tapasztalatait, tanulságait, okulván a károkon is, a mik bármi okból érték őt.

Hány kisgazda vagy kisiparos vezet nálunk könyvet vagy csinál legalább feljegyzéseket a maga bevételeiről, kiadásairól, tartozásairól, követeleéseiről, meglévő vagyontárgyairól? Közönségesen azzal szótkák elütni e kérdésre a választ, hogy a vagyon nem lesz több, a tartozás nem lesz kevesebb a feljegyzések által. Nagy büne a magyarnak ez a hagyományos nemtoródómság, könnyelműség, hanyagság. A melyik ember beosztást vezet, bizony jobban tudja beosztani a maga jövedelmét, munkáját, de az egész élete is rendezőbb, mert csak így jön rá a józan takarékoság, okos, eszes gazdálkodás módjaira s az ilyen embernek családjával együtt még az életsora is jobb, nyugodtabb és boldogabb.

Sajnos, a legtöbb gazda házában ma is egyedüli könyv az ócska kalandárium s annak lapjain legfeljebb az állatok szaporodására vonatkozó adatok vannak felírva. Pedig, ha reszket is az a munkában fáradt kéz, ha öreggek is a betűk, sok hasznát látna, ha esténként vagy legalább vasárnap délután beírná a maga feljegyzéseit a gazdaságban törtétekről. Hisz a legtöbb háznál van olyan iskolás gyerek is, akinek lediktálhatná az apa vagy anyja és a gyerekek is nagy hasznára, tanulására lenne ez a kis munka s utóbb az maga sürgetné szüleit, ha elfeledkezzenék róla.

Gondolkozzék mindenki, a ki e sorokat olvassa; határozza el magát a jóra s elhatározását kövesse mindjárt a tett.

Készítsen leltárt vagyónáról lelkiismeretes pontossággal, kezdje meg annak a könyvnek vezetését már a küszöbön levő új évtől fogva s majd annak végeztével meg fogja látni, hogy fáradságának milyen szép eredményel lesznek!

S.

Minél távolabb a cél: a küzdelemre elszánt ember annál erősebb lesz s a győzelem reménye erőt köcsönöz!

A nemzeti munkavédelmi szervezet első hat éve.

A háborút követő forradalmi állapotok felnyitották a magyar polgárság szemét is s az állandóan fenyegető és politikai jellegű bíró sztrájkmozgalmak ellen megalakult nálunk is a Nemzeti Munkavédelmi Szervezet.

Az első hat év eltelte után bizonyos megnyugvással tekinthet a polgárság ezen szervezet működésére, a melynek sok esetben a pusztá létezése is elegendő a nyugtalan elemek féken tartására. A mi vidékünkön a Veszprémben működő nemzeti munkavédelmi hivatal által alakítottat meg a szervezet s ma már a varmegyének nincs olyan községe vagy városa, ahol a létfenntartásra szükséges üzemek a legvadabb sztrájk esetére is biztosítva ne volnának s a hazafias érzésű polgárság, gazdák, iparosok, értelmiség egyaránt lelkes elhatározással tömörülnek a kibontott zászló alá, úgy hogy a szervezet tagjainak létszáma a varmegyében állandóan növekedőben van.

A munkavédelmi szervezetek ma már a világ minden számottevő államában működnek s hogy mily nagy szükség van rájuk, előttünk van példaként a letört angol bányász-sztrájk s a nálunk minduntalan kirobbanó, de komoly következmények nélkül végződő sztrájkok, melyek azért nem sikerülnek, mert a nemzeti munkavédelmi szervezet résen van. A munkavédelmi szervezet mentette meg Sanghajban a kínai forradalmárok által szorongatott európai lakosságot is, a kik ezen eshetőségre már előre gondolván, a bolsevista Oroszországból menekült oroszok ott lakó csapatából már előre kiképeztek megfelelő számú egyént, hogy szükség esetén ezekkel pótolják a bennszülött hűtlen munkásokat. Mikor azután a sztrájk kitört, ezen kiképzett munkavédelmi emberek foglalták el azokban a munkát, mint soffírok vezették az autóbusz-

kat és autókat, valamint elvégezték a kikötőkben veszteglő élelmiszerszállító hajók szállítmányainak a kirakását. Menekült orosz nők segítkeztek a telefonközpontban és az élelmiszer üzletekben.

Látjuk ebből, hogy a munkavédelmi szervezet gondolata meghódította immár a távol Kelet ezen exponált pontján lakó európaiakat is, a melyből kitűnik, hogy a mai gazdasági élet fejlettsége és a közszükségletek szaporodása a legkisebb közüzemeket is ezen észszerű intézmény létesítésére kényszeríti.

A háromkezű Mária.

Az orosz hitrege szerint Máriának, az Isten anyjának három keze van. Orosz festők képeken így is ábrázolják a Madonnát.

Hosszú orosz fogságom alatt egyszer egy gazdagabb muzsik házában láttam ilyen képet. Ott függött a szent asszony a szoba sarkában, szemben az ajtóval. Általában minden orosz szobának az ajtóval szemben levő sarka a képeknek van szentelve. Itt függnek békés egyetértésen az ó-katholikus vallás mindenemű szentképei a családi fotográfiákkal, a háborús csataképekkel, meg a cári család festményeivel. Csodálatos, hogy a cárizmusnak bár régen vége, de azért a legtöbb családban még mindig ott diszeleg II. Miklós, a fehér cár portréja.

Mikor az orosz belép a szobába, a képek felé fordulva, háromszor mélyen meghajtja magát s ugyanannyiszor keresztet vet. Csak azután következik a szokásos üdvözlés.

Az orosz a föld legvallásosabb népének tartja magát. Szerintük ők mindenben hűséges követői Krisztusnak. Meggyőződésük, hogy egy orosz szoba teljesen azonos a templommal, éppen azért vallásos orosz nem is enged meg a szobában való dohányszagot. Mivelhogy a Megváltó sem dohányszagot.

— Az Isten haragszik — szokta olyankor mondani, ha valaki netán mégis rágyújtott odabenn.

Csak hogy nem igen tudnak distingválni. Mert a Megváltó kiverte a kalmárokat a templomból, mondván, hogy ne tegyék atya házáat kereskedés házává. Az orosz templomokban pedig vígan folyik a kalmárkodás. Gyertyát szentképet, meg egymást árulnak. Az persze vajmi keveset változtat a dolgon, hogy a gyertyát mindig azt is gyújtják valamelyik szentnek a képe előtt, mert bizony a vett képek legtöbbször hazakerül. Különösen amit a legény vásárol a leánynak.

Minden vallási cerimóniájuk az ó-testamentumból való. A husvéti feltámadást például hajnali három óraker tartják meg. És husvét két napján azzal köszöntik egymást:

— Krisztus feltámadott!

És teled a köszöntött:

— Valóban feltámadott!

Aztán a feltámadás órmére őszecsokolónak s megajándékozzák egymást festett tojással. Husvétel különböző edényekben keltetnek búzát, rozsot, árpát, körütrájkák festett tojással s úgy viszik a templomba megszenteltetni, ezt megelőzőleg pedig otthon a szentképek előtt térdelve imádkoznak s a képeket tiszta búzával szórják tele, hogy bő termést adjon az Isten.

Mikor először láttam a Madonnát három kézzel ábrázolva, elmosolyodtam. A házigazda rosszalólag csóválta a fejét s megkérdezte, mit

nevetek. Megmondtam, hogy én még nem látam Máriát három kézzel festve, hiszen tudtommal neki is csak kettő van. Kérésre az orosz elmondta a Mária-legendát.

Egyszer egy jeruzsálemi asszony ebédet vitt a Jordán partján levő malomban dolgozó férjének. Öbéli fiacskája a karján ült, míg négy esztendő leánykaja a szoknyáját fogva haladt mellette. A leányka megcsuszott és beesett a vízbe. Az anya fiacskájával együtt utána ugrott, azonban a sebes víz árja mind beljebb sodorta őket s már-már elmerültek.

Ebben az időtáiban járt a folyóparton Mária. Látva a három vergődő teremést, utánuk ugrott, hogy kimentse őket. Az anyát és a kis fiút fel is fogta, a leánykát azonban nem tudta volna megmenteni. Ekkor felfohászodott az Istenhez, adna neki egy harmadik kezet, hogy a leánykát is partra vihetné. Az Ur meghallgatta kérését s Mária megmentette a három fuldokló teremést.

Azóta ábrázolják orosz festők három kézzel Máriát. És az orosz nép szentül hisz is a legenda valóságában. (hf)

Mind itthagynak . . .

Mind itthagynak, mind elmennek,

— Ki nevetve, ki meg sirva —

Fehér mirtusz-koszorúval

Esküvőre vagy a sirba.

Rózsaszínen vagy feketén

Tudatják, de meg se kérdik:

Fáj-e még egy szerető szív, sir-e értük?

— — Aki meghalt, az a szőke,

Álmaimban mégis eljön.

Átmosolyog kék szemével

Tulvilági sötét felhőn.

Tekinteten csak egy könnyesepp

Ragyogása kérdi tőlem:

Ugy-e, hogy jobb odakint a temetőben?

— — Az a másik, az a barna,

Kikacag, ha könnyem látja.

Nagyvárosi fényes éjben

Most van annak jó világa!

Bomlott fölvel örült táncot

Am ki tudja, meddig jár még?

Mint busz átok kíséri egy sötét árnyék...
Somogyi Károly

HUMOR.

A legjobb hely.

— Tudja kérem, hogy engem a főnök ur

az ördögbe küldött?

— Ügyvéd: Nos, ön hová ment?

— Eljöttem az ügyvéd urhoz.

Bíró előtt.

— Bíró: Hány éves Ön kisasszony?

— Kisasszony: 29. — feleli a kérdezt tanu.

— Bíró: Esküdjék meg, hogy mostantól kezdve csak az igazat mondja.

A rendőri tapintat.

A vasúti állomásnál történt, ahol egy idegen utas megkérdezte az ott posztoló rendőrtől, vajjon elindult-e már a vonat?

A rendőr odalépett a vágányokhoz, rátette egyikre a lábát, kissé figyelt s azután komoly képpel azt mondotta:

— Elindult, gyűn mári!

— Hát azt honnan tudja maga a lábával megállapítani?

— Honnan-e — kérdezte vissza András. Hát az ur nem hallotta híret soha a rendőri tapintatnak?

Egy kis fehér leányszoba: tele rózsaszín hangulattal, gömbölgő butorokkal, csipkével, álommal . . . Ide jöttek az ibolyás levelek és innét ment rájuk válasz. Finom, fehér kacsók fűzték sorokba az igaz gyöngy betűket s tették illatossá pár száll ibolyával. Ille is lezakított a kertjének legszebb ibolyáit, átkötötte aranyhajának legselmesebb szállaival, belehelte csókjának tiszta harmatával . . . és küldte oda, ahol várva-várták.

Jöttek, mentek az ibolyás levelek.

Egyszer azután jött a muszka is gránátal, srápnéljel.

Pubi hadnagy nyugodtan nézte a feje felett elröppenő füst felhőcskéket. Nézte, türelemmel . . . míg csak egy le nem csapott a fedélzet mögötti ibolyás kertben. Ez már több volt, mint amit türelme kibírt.

— Az ibolyáim! — kiáltotta haragos szomorúsággal és kiugorva a fedélzetéből, szaladt a kertje felé.

Ott is maradt. Másnap a doktor találta meg — holtan, az ibolyái közé hantolva: tele találat érte.

Az ibolyás levelek nem mentek többet. —

Világháború . . . Volhynia . . . Csernovicz . . .

Most már minden csendes itt is . . . ott is . . . a Piavénál is . . . és mindenütt . . . csak a strok beszélnek . . .

Mi van belül?

— Karácsonyestj mese. —

A nap lenyugodott.

A Végtelemből fehér angyalszárnyakon elindult a karácsonyeste. A látóhatár szélén feljött a Háromkirályok-csillaga; ma fényesebben ragyog, mint máskor, hogy hirdesse világszerte mindenknek:

„Dicsőség a magasságban Istennek és békeesség a földön a jóakaratu embereknek!..."

Száll, száll a szenteste... s amint lassan, lágy-simogatón egészen ráborítja békeglóriáját a földre, elszűnik az élet zsbivásárján a kalmári lárna, egymásután ürülnek ki a gyárak, az irodák, elnéptelenednek az utcák, el az ócska örömök, emberi léhaságok tanyái, mindenki *haza* igyekezik gyertyagyújtás előtt. Még az is, akinek otthona nincs, ösztönszerűen keresi a helyet, hol a családi élet tisztultabb örömei s a karácsonyfa fénye árasztanak enyhítő melegséget. Karácsonyestén, ugytetszik, korábban tér meg fészkére a madár, a hol a párja várja s az utszéli vándor több reménnyel kémleri a messze falu szélső házaiból feléje szállmó fényugárt: hátha ma neki is juttatnak a *jóakaratu* emberek egy parányit az örömeikből...

Karácsonyestéjén teljes fényét árasztja szerte a keresztény világ felett a Megváltó békéje s hacsak órákra is, beköltözik az emberek szívébe a szeretet. A reményszin karácsonyfa gyertyáinak biztató fénye világít az ablakokban; köréje gyülekeznek a kórházak sápadt arcu beteget, a fegyházak komor rabjai, az árva házak szomorú árvái s a büszke paloták urai épp úgy, mint a szalmatetős hálékok lakói.

Mindenkinek hoz valamit a karácsonyeste: igazi boldogságot a gyermekeknek, tiszta örömet, békét a felnőtteknek s a kire éppen fájó emlékek köszönt rá, az simogassa végig tekintetével a krisztikindlit váró gyermeket, aki még azt hiszi, hogy a Jézuska hozza a karácsonyfát... a boldog arc láttára elcsitul a legvadabb fájás, megenyhül a legzordonabb emlék, hogy helyet engedjen a gyermekkor szelid, szép képeinek, a mikor mi is boldogok voltunk, mert azt hittük, hogy a Jézuska hozza a karácsonyfát...

De szép is volt az a karácsonyfa!... Rajta a marcipán, cukor, csokoládé, aranydió, aranyalma, ezüsfüst s csucsában a fényt sugárzó csillag: egy darab megvalósult gyermekálom. Azután a játékok: kard, puská, hintaló, hogy felderült láttukra az arcom, no és az az óraműre járó biciklista, amelyik emlékezetes szerepet játszott életemben.

— Mi hajthatja ezt a sportsapkás bádoglegényt? — tűnődtem el gyermekésszel a karácsonyfa alatt és hogy megtudjam, csillagos, csontnyelű késemmel elkezdtem feszegetni.

Édesanyám rám szolt:

— Mit csinálsz?

— Hát megnézem, hogy *mi van belül?*

— feleltem egész magától értetődően. Mert úgy gondoltam, természetes az, hogy megtudjam: „mi van belül?”

— Nem jó azt tudni! — hangzott édesanyám ajakáról a szelid és mégis oly sokat mondó figyelmeztetés.

Fogott is rajtam, abba hagytam a kutató munkát, hogy továbbra meg azon tűnődjem el: *miért* nem jó azt tudni, hogy „mi van belül?” Nemsokára megtudtam.

Szintén karácsonyestéjén történt. Megelőzőleg délután azt mondta édesanyám nekem és az ócsémnek:

— Legyetek jók, kimegyek egy kicsit: megnézem, mit hoz a Jézuska.

Mi jók voltunk és csendben, boldogan vártuk az örömet hozó karácsonyestét. Közben alkonyodni kezdett és mivel édesanyám még

mindig nem jött, nyugtalankodás vett erőt rajtam: hol van ő? Kimentem megnézni. Az ebédlő ajtót zárva találtam.

— Oda nem szabad bemenni! — figyelmeztetett a cseléd.

Igen ám, csak hogy engem nem lehetett ennyivel kielégíteni.

— Miért? — motoszkált a fejemben — és benéztem a kulcslyukon.

Édesanyám a karácsonyfát díszítette...

— Hát nem a Kis-Jézus hozza?! — sóhajtottam fel szinte ijedten és nagyon-nagyon szomorú lettem. És úgy szerettem volna sirni, sirni keservesen, sokáig, de nem tudtam, csak a torkomat szorongatta valami kegyetlen nagy fájdalom. Az *első csalódás* fájdalom volt ez s a könnyek, amik nem tudtak előtörni a kínzó fájástól, a megszünt igazi boldogságnak, a tavatúnt gyermekkorának szóltak.

Abban a pillanatban, amikor megtudtam, hogy nem a Jézuska hozza a karácsonyfát: megszüntem gyermek lenni. Este nem örültem már a karácsonyfának, nem ragyogott fel arcom a játékok láttára sem és nem játszottam soha többet. Szomorúan álltam a karácsonyfa mellett. Édesanyámnak feltűnt:

— Mi bajod, kis fiam? — kérdezte az ő sebetgyógyító hangján.

— Nem tudom, de nagyon fáj *valami*.

Édesanyám magához vont, megcirógatta a fejemet, az arcomat s nekem ugutetszeft, az ő jóságos, derült arca is borultabb lett, mint előbb volt. Mintha sajnált volna, úgy vibrált a hangja, amikor mintegy válaszként, de önmagához intézve mondta:

— Az a valami: a *lelked*... Az fáj

Azóta sokszor fáj; ám azt a kegyetlen kint még csak egyszer éreztem, felnőtt koromban, amidőn már rég elfeledtem az első csalódásomat. Ezuttal nem a biciklista, nem is, hogy a szomszéd szoba mlért van lezárva, hanem egy szép, aranyhajú lány foglalkoztatott. A lelkem a lelkét kereste...

Karácsonyeste volt akkor is. Alkonyodott mint most; de mintha szebbek lettek volna az előt és szomorubbak volnának azóta az alkonyatok... A karácsonyfát feldíszítettük már s a tubarósa illatu leányzóba ablakába állva, kéz a kézben vártuk a Háromkirályok-csillagának a feljövetelét, hogy meggyújthassuk a karácsonyfa gyertyáit és mert azelőtt is oly sokszor néztük el együtt az Esthajnal-csillag ragyogását. *Jézus volt az ő csillaga — ő volt az én csillagom.*

Csillagkereső tekintetünk találkozott... s az enyém szinte akaratlan — nagyon a lelke mélyére hatolt... És a lelkemet úgy elfogta a fájás, az e nehéz, vad fájás, mint akkor régen, gyermekkoromban, amikor a kulcslyukon át bepillantva, azt is megtudtam, a mit nem akartam, hogy — nem a Jézuska hozza a karácsonyfát...

A látottak hatása alatt lelki szemem ríadtan kalandozhat azután tovább, karácsonyfa alól karácsonyfa alá, feltűnt a játékbiciklista is, majd nyomán felmeredt a kérdés: „Mi van belül?”... És nagy távolokon át újra hallottam édesanyám sokatmondó szavait:

— Nem jó *azt* tudni!

Valóban nagyon szomorú megtudni néha: „mi van belül?” — *az emberekben!*...

Este van. Sötétség borult a földre; csupán a hó-fehérlük s a csillagok világítanak.

Szobámban nincsen fényugár, a kályhában szunyadoz csak a kialvó parázs. Nézem, mint lesz hamuvá az utolsó szikra is és várva-várom, hogy angyalszárnyaival egészen leszálljon a szenteste s nyomán beköltözzön a lelkembe a Megváltó békéje...

Várom... Nem várom hiába. Künn, a folyosón megszólal a Jézuska ezüst csengettyű-jének halk muzsikája, hirtelen megnyílik az ajtó s a hugom kis fia, falatnyi gyermek, boldogságot sugárzó arccal örvendez:

— Bátyusz, gyere gyorsan, megjött a Jézuska!...

Megyek s amint szétárluk az ebédlő szárnyasajtója, ott van előttem az aranyban-ezüstben, gyertyafényben élő karácsonyfa... Rég tavatúnt gyermekkorom álomképe.

— Gloria in excelsis Deo!...

... s a kire éppen fájó emlékekkel köszönt rá a szenteste,

cirógassa végig tekintetével a karácsonyfa alatt imádkozó gyermeket: az örömsugaras arcocská láttára elcsitul a lélek legvadabb fájása, megenyhül a mult legzordonabb emléke és felőrülünk, mint akkor régen, amikor boldogok voltunk, mert azt hittük, hogy a Jézuska hozza a karácsonyfát... P. I.

Év végén.

Minden gondos kereskedő, intézet, vállalat és gazdság e fájban előveszi a maga könyveit, hogy számadásai alapján elkészítse évi mérlegét, mert akarja tudni, hogy miképpen gazdálkodott a mult esztendőben.

Jó tudnia, hogy miféle jövedelme maradt el, milyen felesleges, céla nem vezető vagy erejét meghaladó kiadásokat tett, hol hibázott, hol mulasztott, mit kell helyre pótolnia a jövőben. Átvizsgálja tartozásait, követeléseit, vagyónának mennyiségét és mindezeknek minőségét. Gondolkodik, hogy a jövő évben miképpen hasznosítsa a mult év tapasztalatait, tanulságait, okulván a károkon is, a mik bármi okból értékét őt.

Hány kisgazda vagy kisiparos vezet nálunk könyvet vagy csinál legalább feljegyzéseket a maga bevételéről, kiadásairól, tartozásairól, követeléseiről, meglevő vagyontárgyairól? Közönségesen azzal szokták elútni e kérdésre a választ, hogy a vagyon nem lesz több, a tartozás nem lesz kevesebb a feljegyzések által. Nagy büne a magyarnak ez a hagyományos nemtörődömség, könnyelműség, hanyagság. A melyik ember számadást vezet, bizony jobban tudja beosztani a maga jövedelmét, munkáját, de az egész élete is rendezesebb, mert csak így jön rá a józan takarékoság, okos, eszes gazdálkodás módjaira s az ilyen embernek családjával együtt még az életsora is jobb, nyugodtabb és boldogabb.

Sajnos, a legtöbb gazda házában ma is egyedüli könyv az ócska kalandárium s annak lapjain legfeljebb az állatok szaporodására vonatkozó adatok vannak felírva. Pedig, ha reszket is az a munkában fáradt kéz, ha öregek is a betűk, sok hasznát látná, ha esténként vagy legalább vasárnap délután beírná a maga feljegyzéseit a gazdaságban törtétekről. Hisz a legtöbb háznál van olyan iskolás gyerek is, akinek lediktálhatná az apa vagy anya és a gyerekek is nagy hasznára, tanulságára lenne ez a kis munka s utóbb az maga sürgetné szüleit, ha elfeledkezzenek róla.

Gondolkozzék mindenki, a ki e sorokat olvassa; határozza el magát a jóra s elhatározását kövesse mindjárt a tett.

Készítsen leltárt vagyónáról lelkiismeretes pontossággal, kezdje meg annak a könyvnek vezetését már a küszöbön levő új évtől fogva s majd annak végeztelével meg fogja látni, hogy fáradságának milyen szép eredményel lesznek! S.

Minél távolabb a cél: a küzdelemre elszánt ember annál erősebb lesz s a győzelem reménye erőt kölcsönöz!

Ez hát a Karácsony?

Ez hát a karácsony?!...

Mikor cifraság csüng a fenyőfa ágon,
Mikor ragyog minden, búbajos a világ;
Mikor a légen át zsongnak melódiák,
Mikor mosolyognak, akik tegnap fáztak,
Örülnek a hívány ajándék-ruhának —
Mikor az árváknak karácsonyfa alatt
Jut az évben egyszer egy kis finom falat;
Mikor két napon át a rideg lét álom?!..
— Ez hát a karácsony?

Ez hát a karácsony?!...

Mikor mindenütt csak a rut önzést látom,
Mikor képmutatás, álnokság az élet,
Mikor a szivekben álszeretet éled;
Mikor a lelkekben megfojják az érzést,
Mikor igaztalan az igazság mérés —
Mikor a szép eszményt leszádják, lenézik,
Mikor a lángelme fakovát sem ér itt,
Mikor nemis nőiát nincsen, aki játszon...
— Ez hát a karácsony?

Ez hát a karácsony?!...

Mind jobban tör elő vadozó sirámom.
A mélységben lakók ajkán nem csepgenek ének,
Hiján vannak ma is a száraz kenyérnek.
Künn a hideg éjben pajkos dallam csendül,
Utszéli leányok zengnek szerelemről...
Kévs helyen mondnak jámbor Miatyánkot,
Szegény Lázárokból válnak a pogányok.
Názáreti Jézus! zokszó a fohászom:
— Ez hát a karácsony?

Ez hát a karácsony?!...

Ezen a megvénhedt, korhadó világon
Dicsó Isten-ember! Megváltó nagy eszméd
Hirdesd ki még egyszer a népek közt ekkép:
Szeressétek egymást s nem lesz keserűség,
Élvezni fogjátok a jólét derűjét.
Gyönyörű célotok utján rózsák nyílnak,
Földi mennyországot várárszol az illat,
Aranyszabadságtok hozza Messiásom —
Az lesz a Karácsony!...

Sugár József.

479/1927. vh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó ez 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti közp. kir. járásbíróságnak 1926. évi P. XVII. 156912/6 számú végzése következtében dr. Vorvai Béla ügyvéd által képviselt Hofherr — Schrantz — Clayton — Schulte-vort cég javára 50 q tiszavidéki buza teljesítéskori ellenértéke s jár. erejéig 1927. évi szept. hó 20-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 720 P-re becsült következő ingóságok, u. m. 1 db. lino. 1. vöröstartka borjú nyilv. és árverésen eladandak.
Mely árverésnek a devcséri kir. járásbíróság 1927. évi P. v. 2568 számú végzése folytán 50 q tiszavidéki buza tökekövetelésének 1925. évi november hó 28. napjától járó 10% kamatai 1/2% váltódió és eddig összesen 295 P 35 fillérben bíróiag már megállapított költségek erejéig Nagyalásonban leendő megtartására 1927. évi dec. hó 28-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzték.

Felhívatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a fogalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséről alulírt kiküldötténi írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetésnyek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Devecser, 1927. december 8.

WETZEL ANTAL
kir. bír. végrehajtóDr. Jókay-Ihász Miklós
karácsonyi üdvözléte választóihoz.

A nagyvázsonyi választókerület közszeretében álló képviselője, dr. Jókay-Ihász Miklós, a karácsonyi ünnepek alkalmával az alábbi levelet intézte választóihoz:

A nagyvázsonyi választókerület Polgáraihoz!

Immár egy esztendeje annak, hogy a nagyvázsonyi választókerület mélyen tisztelt Polgársága belém helyezte megtisztelő bizalmát és elküldött az Országházába. Az azóta lefolyt idő alatt ígéretemhez képest igyekeztem szorgalmasan teljesíteni törvényhozói kötelességemet és iparkodtam kivenni a magam részét abból a munkából, mely az országgyűlésben folyt, amely nagyjelentőségű kérdések tárgyalásában és fontos törvények egész sorának megalkotásában nyilvánult meg. De igyekeztem e mellett eleget tenni másik ígéretemnek is: a választókerület községeknek és a községek minden egyes polgárának ügyét és érdekét mindenkor lelkiismeretesen szívemen viseltem és bárki fordult is hozzám, akár községek, akár egyes polgárok, azoknak ügyét tőlem telhetőleg, minden erővel s legjobb tudásom szerint törekedtem elősegíteni.

A választókerület községeknek nagy részét sikerült felkeresnem a lefolyt idő alatt; a községek nagyobb részében be is számolhattam az országgyűlés által teljesített munkáról, az

ország kül- és belpolitikai helyzetéről és a jövőben megvalósításra váró feladatokról. Nagyon szerettem volna Karácsony előtt az összes hátralevő községeket meglátogatni beszámoló tartása végett, sajnos azonban, ennek a legjobb szándékomnak megvalósítását a legutóbbi hetekben kiállott betegséggem megakadályozta. Igérem azonban, hogy a közeljövőben épen azokat a községeket fogom felkeresni, amelyeket eddig meglátogatni nem állott módomban.

A jövőben is hű fogok maradni ígéreteimhez és eddig követett irányomhoz és eljárásomhoz: szorgalmasan dolgozni fogok a Magyar Haza javára ott, ahová az önök bizalma folytán kerültem, az Országházában és mindenkor szeretettel szívemen viselve az önök érdekeit, igyekezni fogok azokat, akár községek, akár egyes polgárok ügyéről van szó, teljes erővel felkarolni és elősegíteni.

A kerület minden egyes mélyen tisztelt Polgárának boldog karácsonyi ünnepeket és az eddiginél szerencsésebb és boldogabb új évet kívánva, maradok

Lőrinte, 1927. december hó,

őszinte tisztelettel és szívvelges üdvözléttel:

Dr. Jókay-Ihász Miklós,

a nagyvázsonyi választókerület orsz. képviselője

Bujdosó gyöngysor.

(Darnay Kálmán: Balaton — és balatonmenti tizenkét vár történelmi regénye.)

Zalavármegye történelmi mesélője, hi a Pesti Hírlap vasárnapjait számaiban megjelenő táblabíró-újság irójával írónévet ország-szerre megkedvelte: Gismár, Tagisdr őshonori regényei után még alig hallult el a Testőrszerelem, Kisfaludy Sándor életregényének irodalmi síhére, máris új és hervadhatatlan levelet fűzött szülővárosa, Sümeg ezeréves történelmi múltjának hozszojába.

Darnay Kálmán Sümeg, Tátika, Rezi, Csobánc, Sziliget, Hegyesd, Tihany balatonmenti, Vázsonyhó, Palota, Csesznek, Somló bahnöngyi és Szentgróthvár hítelei történetének megírásával nemcsak szülővárosának tett szolgálatot, de új könyve elviszi ország-szerre híret-nevét megtépett hazánk épen hagyott paradicsomának, a Balatonmentének.

Most ölekezett igazán össze Darnay Kálmán kutató csakánya íróollával, amikor rövid időn belül a Pantheon, hazánk egyik legelőkelőbb irodalmi intézetének kiadásában napvilágot lát éntiesedes okmánykiadások drán felépült történelmi regénye.

Sümeg regényirója könyvének kettős érteket ad, hogy a homoly tudományt szines ruhába öltöztet. Mert bizony nehézkessé válnának Guttenberg betűi az itt szerepelt sok száz történelmi hős neveinek, építőúruraink történelmi eseményeinek száraz felsorolásától. De Darnay könyvében a várak mögött itt állnak ám a híres nagyasszonyok, a szerelmes szülők párisasszonyok, az erősebb gessei Peitheo Frakssina, a török hívesse vedlett csinosos tekintetű Liszky Liszcska, a kétszer főhőst váltott szépséges Peitheo Zsuzsika, hi sok viasontagság után Nádasdi Tamás ölelő karjai között taláta fel boldogságát.

A hatszáz éves vártörténeleken kívül egyebet le elmond Darnay Kálmán érdekfeszítő történelmi regénye, mely a törökjáróm virágzó korában, a XVI. században Sümegh, Tátika és a többi dunántúli várakban játszódik.

dik le. A regény tárgya egy kincses gyöngysor körül forog, mely félszázadon át járja kalandos vándorútját, míg rákerül végre a legbájosabb párisasszony, a regény hősnőjének: Liszky Klárának nyakára.

Darnay regényében kincsesedik a leltint nagyjidők várurri élete vidám mutatós-saival. Az egykor híres párisasszonyok levelezéséből megírta a szerző, a nagyasszonyok és párisasszonyok hogy öltözködtek, hogyan jöttek, tancoltak, mulattak, az illatos uzsékkel hogy ápollók harmatos testüket.

Erős kézzel marhol bele a regény történetébe Citra, a híres szántói bossorkány, a várurak kosaras asszonyának ármánykodása.

A sok vártörténelmi érdekességét még az is fokozza, hogy a szerző verejtékes kutatások árán összegyűjtötte az erősségek XVI-XVII. századbeli metszeteit, melyek régi ép-ségükben most mutatják be a nagyközönségnek romkoronás várainkat.

A regény történelmi alapon emel oltart az itt élt török basák, bégek és agdának, kik megmentették hazánkat a bécsi burg feketé leheletétől, a Habsburgok ármánykodásától. „Mert a magyar igazi ellensége mindig a német volt!”

Darnay Kálmán e történelmi regényével legméltóbban ünnepelte meg a nevével viselő sümegi múzeum alapításának félszázados évfordulóját.

Tenyészbikák

és kosok eladók

az ajkai uradalomban

H I R E K

Óra unokái.

Az oláh haviak aljáról, ahol a kulturát a mosdatlan arcokra kent festék jelenti, megindult egy bárdolatlan, vérszomjas, gyáva csorda, hogy fegyvertelen magyarokon verje vissza azt, amit a háború alatt az egyenlő fegyverekkel küzdő magyaroktól kapott. De nem azt verte vissza. A saját gyáva gyalázatának szennyével mocskolta be Nagyvárad és Kolozsvár utcáit. Azzal a gyáva gyalázzal, amivel a léha söpredék röhgötte és becsmérelte Petőfi rab oroszlánját. Téved ez a horda, ha azt hiszi, hogy most vámain tartozást rótt le, ha azt hiszi, hogy azoknak szegényét mosta le, akik bocskoros talpukat és gömnyedt hátukat mutogatták a háborúban, mikor eszeveszelten futottak az ellenség elől.

Fokozta ez a csorda ezeknek a „hősöknek” szegényét. Az egész művelti világnak ugy kell most tekintenie Bukarest felé, mint a vad kulturátlanság akla felé, ahonnan kiszabadult a fékevesztett nyáj és letarolta a virágzó, de nem védeit vetéseket. Büszkék lehetnek erre a nyájra azok a trianoni pástörök, akik Nagyvárad felé kinyitották a balkáni hodályok kapuit! Büszkék lehetnek pártfogójaira a franciák, akik nagy „dicsőséget” hoztak most állítólagos rokonaira. Nem hisszük, hogy ennél nagyobb szegény hoztak volna a gloire nemzetére az afrikai francia gyarmatok mezeleu zulu-kafferei, ha véletlenül ők kerülnek Nagyváradra.

— Olvasóinknak, lapunk barátainak és munkatársainak kellemes karácsonyi ünnepeket kívánunk!

— Gyészi kinevezések. Lapunk mult számában megírtuk, hogy Veszprémvármegye törvényhatósági bizottsága dr. Somogyi Károly ügyvéd, főszekerestől tb. várm. tiszti ügyésszé nevezte ki. Ezen közleményünk anynyiban helyreigazításra szorul, hogy nem a megyegyűlés, hanem dr. Körmendy Ékes Lajos főispán nevezte ki dr. Somogyit ügyésszé, mint akinek ez törvényben gyökerező joga. Itt említjük meg, hogy ugyancsak az alkalommal neveztetett ki tb. ügyésszé dr. Nagy Imre enyngi ügyvéd is, Antal Lajos somlói vásárhelyi esperes-plébános sógora.

— Új orvos. Dr. Némethy Kálmán orvos rendelőjét Klapka-u. 15. sz. alatt (a volt dr. Kórein-féle házban) megnyitotta. Rendel fog- és szájbetegeknek is.

— Kulturális előadások Ajkán. A művelődés terjesztése érdekében az ajkai róm. kath. iskola tantesztület minden dícséretet megérdemlő munkásságot és tevékenységet fejt ki. Kéthetenként az iskolán kívüli népművelődési akciónak megfelelően előadásokat rendeznek. Így legutóbb Keszey János igazgató-főtanító közel kétszázfőnyi hallgatóságnak „A család és az iskola” címen nagy hatást keltett előadást tartott. De nem csak a felnőttek, hanem az iskolás gyermekeknek az „élet szinpadára” való neveléséből is kiveszik részüket. F. hó 17-én karácsonyi műsoros estélyt rendeztek és igaz örömmel lehetett látni a sok apró 6—10 éves gyermekek, akik ugy a szavalaatokban, mint a színjátásban elsőrendű művészetet produkáltak, közülük Marton Magda, Tóth Juliska, Gál Tera, Keszler Gyula, Zsebők Jenő stb. tüntek ki. A rendezés körül Keszey Jánosné főtanító nejének és Kovács Kató tanítónőnek vannak hervadhatatlan érdemeik.

— Szegények karácsonya. Irgalmas nő szívek, akik minden szépért-jóért lelkesedni tudnak, a hét folyamán sorra jáltak a devecséri házakat, hogy kiki tehetségéhez mérten hozzájáruljon a szegények karácsonyi megajándékozásához. Bár igen mostoha viszonyok között élünk, mégis meglehetősen szép összegű készpénz és természetbeni adomány gyűlt össze a városi szegények, kórházi ápoltak és szegénysorsú iskolásgyermekek karácsonyjára. S így a helybeli hölgyek buzgólkodása egy-két órára elfeledtetni az élet keserűségeit azokkal, azokkal, akik a sors mostoha-

sága folytán egyébként nem juthatnák a szeretet ünnepén egy kis meleg ruhához, egy-egy jobb falathoz.

— Beszámoló. Dr. Jókay-Ihász Miklós, a nagyvárosi kerület országgyűlési képviselője folyó hó 18-án, vasárnap tartotta meg beszámolóját választókerületének legnagyobb községében, Szentgálon. Tekintettel a rendkívül kedvezőtlen időre (egész nap hófúvás dühöngött!), a gyűlést nem lehetett szabadban, hanem a református énekegyelet helyiségében megtartani. Ennek dacára azonban igen nagy száma és tekintélyes közönség gyűlt össze, a kik előtt Jókay-Ihász Miklós részletesen ismertette az országgyűlés eddig teljesített munkásságát, főleg kiemelve az olasz barátsági szerződés nagy jelentőségét. Ismertette az ország kül- és belpolitikai helyzetét, majd rátért az országgyűlés jövő munkaprogramjának vázolására. A nagy számu választó közönség nagy érdeklődéssel hallgatta a képviselő előadását és nagy lelkesedéssel és szeretettel ünnepelték őt. Gyűlés után a délután és este folyamán a képviselő végiglátogatta az egyes körök helyiségeit, a melyekben Szentgálon nagyon élénk társadalmi élet szokott folyni. Itt is mindenütt nagy szeretettel és lelkesedéssel fogadták és ragaszkodásukról biztosították a nagyvárosi kerület népszerű képviselőjét.

— Tragikus halál. Hiába, az élet utjai kiszámíthatatlanok. Szegény öreg Nyirádi Németh Antal uradalmi erdőőr szerdán bejött Devecserbe, hogy holtan fekvő vejét, Fürsztner Lőrinc vasuti váltóórát a ravatalon megnézzze. És amint a szegény öreg ember szomorú szívvel hazafelé indult a Sándor-majorba, megbott, elesett és nem is kelt fel többé. Megfagyott.

— Cséry Mór nemespécselyi körjegyző kitüntetése. A Kormányzó ur öfömméltósága Cséry Mór nemespécselyi körjegyzőnek nyugalmabonulása alkalmával 43 éves szolgálata elismeréséül a IV. oszt. polgári érdemkeresztet adományozta. Ezt a kitüntetést folyó hó 15-én adta át dr. Demeter György, a balatonfüredi járás főszoigalbéja Nemespécselyen, szép és bensőséges ünnepség keretében a kitüntetettnek. Az ünnepségen, mely az iskolában folyt le, megjelent dr. Héj Imre gazd. főtanácsos, a kerület képviselője s a körjegyzőség lakosságának színe-java, továbbá a járásbeli jegyzők tekintélyes része. Az ünnepeltnek a közönség egy ezüst serleget is ajándékozott, melyel szintén ezen alkalommal nyújtott át Radóczy Kálmán helybeli lelkész szép beszéd kíséretében. A nem várt ünnepléstől meghatott ősz körjegyzőt a kerület nevében dr. Héj Imre üdvözölte, majd a tüzoltótestület nevében Csebe Sándor mondott hozzá meleg hangú kis beszédet, azután a járás jegyzőegylete nevében Timár József körjegyző üdvözölte őt, majd a balatonfüredi adóhivatal kiküldöttje Csuda László intézett hozzá sikerkül szép beszédet. Cséry Mór mélyen meghatva köszönte meg az ünneplést. Délben a község házában bankett volt, melyen pohárköszöntőt mondtak: dr. Héj Imre a kerület képviselője, dr. Demeter György főszoigalbéri, Csefko Zsigmond tanító, dr. Cséry Ernő főjegyző, Fejes Aladár igazgató. Ágoston Rózsika szép csokrot nyújtott át az ünnepeltnek kedves szavak kíséretében.

— Felöklélte a biká. Schermann Károly túskevári csordás szerdán délelőtt a község bikáját etette. A bika váratlanul megvadt, ápolóját a jászolba döntötte és szarvaival gyomrát felhasította. A szerencsétlen csordást észmeletlen állapotban szállították a celdómölki kórházba.

— Megfagyott. A kegyetlen hidegnek a mi vidékünkön is van már áldozata. Halász nyirádi asztalosmester kedden gyalog indult el hazulról Sümegre, ahol a járásbírósnágnál lett volna tárgyalása. Utközben azonban megfagyott s holtan akadtak rá a járókelők.

— Lassan, de biztosan. „Eppur si muove”, mondá a költőfejedelm, Jókai: és mégis mozog a föld. Joegyméhány esztendőig ugyan fölöltünk, devecsériek fölött megállt a világ folyása, mintha csak az elmúlt évezredből maradtunk volna itt: egy lépést sem tettünk a haladás terén. Aztán végre jött egy kis friss,

üde, egészséges tavaszi szellő és elsőpörte a régi megcsökönyösödött előítéleteket, lassan, de biztosan, nap-nap után feltűnik egy lépést kulturális téren. Csak nemrégiben soroltuk fel, hogy mennyi új intézménnyel stb-vel szaporodott Devecser. Különösen közegészségügyi ellátásunk kifogástalan. Kitiűnően képzett orvosaink vannak s most ismét szaporodott a számuk. Dr. Némethy Kálmán földink telepedett le nálunk a mult nyáron, akinek igazán elsőrendű, modern, villangerőre berendezett fogműterme van. Ilyenformán a fogbajban szenvedőknek nem kell vidékre menniök, mert fájdalomra itt is találhatnak enyhülést.

— Belehalt seibe. Mult számunkban megírtuk, hogy Koczor Gyula pusztamiskai legényt szarvaslesen egyik barátja meglötte. Koczor Gyulát sérülésével a celdómölki kórházba szállították, ahol szerdán belehalt seibe.

— Bujdosó gyöngyösör. Bakony- és balatonmenti tizenkét vár történeti regénye. Tartalom: Előszó. Magyarvilág a törökvilágban. Frakszina nagyasszony. Tánccraperdiú a magyar. Szármnya két a ráromadár. (Tátika várának története.) A gyöngyös legendája. Török cselvétés. Citra boszorkány tanyáján. (Várpalota története.) Zászlós agaság útja. (Hegyes várának története.) Zsuzsika gyűrűt cserél. (Csobánc története és legendái.) Citra árnánykodása. (Szigliget várának története.) Vándorol a gyöngyös. (Tihany története.) Vázsonyok vartörténete és legendái. A csókosszájú várkissasszonyok. Sümeg, Csesznek és Somlyó várának története. A megsétáltatott várur. (Rezivár története, a Baráthegy legendája.) Lefelé csuszik a gyöngyösör. Maestro Sebestiánó. Somlyói szüret. Stambul legendái. Felborított lakodalom. Szerencsét hoz a gyöngyösör. (Szentgrót várának története.) Végző. A regény ára füzve 6 P, diszkrétóben 10 P, bőrkötésben (emlékkiadás), a szerző kéziratával 20 P. Előjegyezni lehet Sümegen a szerzőnél.

— Erzsébet Királyné Szálló Budapest, V. Egyetem-utca 5. Előszöngü családi szálló a Belváros központján. 100 szoba, központi fűtés, vízvezetékes mosdók, lift, fürdőszobák. Egy ágyas szobák 5—9 P-ig, két ágyas 6—12 P-ig. A szállóban van közkedvelt étterem, kávéház, söröző pince. Saját termései somlói borok. Esténként a legjobb cigányzene. Szabad Imre tulajdonos.

— A devecséri anyakönyv. Születés: Nem volt. Halálozás: Dec. 18. Révai István rk. 15 hónapos, tüdőgyulladás. — Madarász Anna rk. 19 napos, veleszületett gyöngeség, Dec. 20. Klein Ilona izr. 5 hónapos, tüdőlob. — Fürsztner Lőrinc máv. váltóór rk., 52 éves, szerviszvibaj. — Dec. 21. Menyhárt Mária rk., 13 éves, angolkór. Hazasságot nem kötöttek.

— Papírgyár épül a Balaton mellett. Régi baja az ország iparának, hogy a papírgyártás terén teljesen a külföldre voltunk utalva és papírműeket Magyarországon nem tudunk előállítani. Sok próbálkozás és meddő kísérlet után most végre megalakult Csonkamagyarország első papírgyára, amelyet a Kereskedelmi Bank és a Leipziger-cég közreműködésével fognak megépíteni. A gyárat a Balaton mellett Füzfőn létesítik és a tavasszal meg is kezdik az építkezéseket. A részvényesek közt lesz a Steyermühl ismert osztrák papírgyári érdekelttség is. A gyár mindenféle papírt fog gyártani és jövő ősszel a rotációs papír gyártását is megkezdi. A vállalat alapítókéjét egyelőre 3 millió pengőben állapították meg. Kezdetben a gyár 250 vagon papírt termel, később azonban a termelést felfokozhatják körülből 300 vagonra, úgy hogy megvan a remény, hogy ebben a cikkben a külföldi import erősen csökkenthető lesz.

Jókarban levő használt
cséplőgarnitúra

előadó, 800^{mm} cséplő 9 HP motor

Bővebbet a kiadoban

Néhány szó a tuberkulózisról.

Irta: Kovács Sándor dr.

A tuberkulózis, másnéven gümőkór, gyöngykór, franciakórság, skrofulózis, tüdővész nemcsak az embernek, hanem az állatoknak is egy idült fertőző természetű megbetegedése, melyet a Koch Róbert világhírű német tudós által 1882-ben felfedezett bacillus tuberkulózis idéz elő. *Környeligen igen nagy jelentőségű azon körülmény, hogy az ember és emlőállatok körját egy és ugyanazon bacillusok okozzák* és így alkalmas körülmények között kölcsönös fertőzés állhat elő, másszóval az ember állatokat és viszont az állatok, illetve azok nyersterményei pedig az embert betegíthetik meg.

A kölcsönös fertőzést a gyakorlat igazolja, melynek számos példáját láthatjuk az életben így ember és állatorvosok, mézárások, hentesek, gyepmesterek, tehének fejésével foglalkozó egyének stb. szóval azok, akik hivatásuk közben gümőkóros embereket, állatokat gyógykezelnék, boncolnak, darabolnak fel, testük apróbb, kisebb-nagyobb sérüléseinek befertőzése folytán számos esetben helybelileg, máskor általános tuberkulózisban betegednek meg. Egyes vidékeken azon rossz szokás divik, hogy az emberek kezükön, arcukon vagy testük más részén levő sebeiket tejföllel borogatják. Az ilyen tejfölös borogatásnak eredménye nagyon gyakran az, hogy nehezen vagy egyáltalán nem gyógyítható, felülő csunya hegeket hátrahagyó bőrgümőkórt (bőrfarkas-lupus) szereznek, mert a tejfőlt olyan tehen tejéből állították elő, mely gümöbacillusokat tartalmazott.

Más vidékeken meg az a szokás honosodott meg, hogy a tüdővész emberek tehenistállóba mennek sétálni, — mert azon tévhitben vannak, hogy a tehenistállók levegője, ha ott huzamosabban tartózkodnak, gyógyulást nyújt nekik. Tény az, hogy az istállók fülledt, páratel levegője a betegeket köhögésre ingerli; a kiköhögött tüdőváladékok és a gondtalanul szerte kivetett köpet azonban befertőzheti a takarmányt, a tejet, az állatokat és az istállóban levő személyzetet, úgy hogy a remélt gyógyulás helyett a tuberkulózis meszterges terjesztőivé válnak.

Ezért adott ki már régebben a belügyminisztérium egy rendeletet, mely megtilja a tüdőbajos embereknek a tejüzemekben és tehenészetekben való alkalmazását, illetve az ilyen embereknek ott tartózkodását.

Azon elemi közegészségügyi szabálynak be nem tartása, hogy „köpöködni tilos”, eredményezi a szobakban tartott kutyáknak gümőkóros fertőzését, melyek kivétel nélkül a gümöbacillusokat tartalmazó por bekehelése és a köpet felnyalása folytán betegednek meg.

Hazánk — sajnos — azon államok sorába tartozik, melyben a tüdővész a legerősebben pusztít. A statisztika adatai szerint az utolsó tíz évben kb. egymillió ember halt el e rettenetes betegségben, kiknek javarésze a gyermekek és csecsemők sorából került ki. S itt kell rámutatnom főképpen a kölcsönös fertőzési eshetőségekre, mert *beigazolódott, hogy a gyermekek tuberkulózisát a szülőknél és környezeten kívül a gümőkóros tehének tejének elfogyasztására kell visszavezetni.*

Kísérletes vizsgálatokkal megállapították, hogy a gümőkór klinikai tüneteit mutató állatok teje nagy mértékben tartalmazza a gümöbacillusokat és így mindazok, akik az ilyen tejet nyersen vagy nem eléggé leforraltan

használják fel, megbetegedhetnek. Mivel pedig tudjuk, hogy a mesterségesen, tejjel táplált csecsemők és gyermekek belső szervei, különösen a belek nem rendelkeznek olyan védő berendezéssel, mint a felnőttek, ezért azok könnyebben reagálnak és betegednek meg.

E tapasztalati tényből kiindulva, szükséges minden olyan tehénnek a tejtermelésből való kizárása, melyek a gümőkórra gyanusak és egyben szigorúan ellenőriztetni a tejgyűjtő telepekre szállított tehenészetek vagy egyesek teheneit, mert egy beteg állat fertőzött teje az egész gyűjtőtelepen levő különben kifogástalan tejet veszedelmessé teheti.

A gümőkór az utóbbi években a sertések között is óriási mérvben terjedt el, a mi viszont a lefőlözött tejnek etetésére vezethető vissza. A sertések gümőkórja azon tejszövetkezetek elszaporodásával függ össze, amelyek vajgyártásra rendezkednek be, melyeknél a sovány tejet a gazdáknak visszaadják és ezt etetik fel. A földmivelésügyi minisztérium idejében ismerte fel a baj eredendő okát és elrendelte, hogy az ilyen lefőlözött tejet csak 80 C°-ra való felmelegítés után szabad felhasználni akár emberi táplálékul, akár állati takarmányozási célokra. Beteg állatok húásával, — tekintettel arra, hogy a közfogyasztásra levágandó állatok kötelező vizsgálata el van rendelve — ritkábban történik fertőzés, mert a kórosan elváltozott szerveket megsemmisítik, az olyan állat húását pedig, melyről feltételezhető, hogy a ragályozást közvetíti, megfelelő korlátozások mellett, fellőzés, sterilizálás után kerülhet csak forgalomba.

Mint minden betegségnél, úgy a gümőkórnál is az első és legfontosabb teendő a védekezés. A kölcsönös fertőzési eshetőségek miatt olyan övrendszabályokat szükséges életbeléptetni, melyek alkalmasak arra, hogy az embert és az állatokat a fenyegető veszély ellen megóvják. E tekintetben a tej szerepel elsősorban, mely mint tömeg népelelmezési cikk különösen a csecsemő és gyermekkorban lehet a fertőzés forrása.

Addig is, míg törvényes intézkedésekkel nem biztosítják a tej forgalmát, mindenki saját érdekében cselekszik, ha a tejet nem nyersen, hanem 80 C°-ra való felmelegítés után fogyasztja el.

Karácsonyi

gyermekjátékok: **babakocsik, hintalovak, hajtányok stb.**
Ízléses kivitelben, olcsón beszerezhetőek
DÍOSY NÁNDOR butorraktárában.
Devecser, Klapka-uca 18.

3541/927. tksz.

Árverési hirdetmény.

Raffel Vilmos végrehajthatónak Meinczinger Márton végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 976 P 25 f tőkekövetelés és járulékai behajtása végett a devecseri kir. járásbírósg területén levő Bakony pölöske községben fekvő a a 457 sz. tjkvben A 1 sor 384/a/2°, 1/b/25 hrsz. alatt felvett urasági tagban levő szántóföldből B. 4 alatt ifj. Meinczinger Márton nevében álló illetőségére 320 P kikiáltási árban a329/1925 tksz. végzéssel ifj. Redling József javára bekebelezett haszonélvezeti jogának fenntartása mellett, valamint az ugyanottani 278 sz. tjkvben A 1 sor 384/a/2/2 hrsz. szántó rét, erdő, legelkörös birtokból B. 871 sorsz. a. illetőségére 100 P kikiáltási árban elrendeli.

Az árverést 1928. évi január 17-én d. u. 2 órakor Bakonypölöske község házánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881: LX. tc. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékként értékpapírosban a kiküldöttnek letenni, hogy a bánatpénznek előleges bírói letébe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. tc. 147., 160., 170. §§.; 1908: XL. tc. 21. §.).

Az, aki a kikiáltási árnál magasabb ígértet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százalékára szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni (1908: XLI. 25. §.).

Devecser, 1927. november 15.

KERESZTES sk., kir. jbró
A kiadmány hitelül:
KOVÁCS s. k.

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

NÉMETH JÁNOS

hentes és mézárós
DEVECSER.

Allandóan friss vágásu
marha- és disznóhús

ZSIR
SONKA
Felvágottak

Háziasán készült
főttelek

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

*****

Uj műszerész

Tisztelettel tudatom, hogy
Devecserben, Deák-tér 22. sz.
alatt (a Forintos-vendéglő mel-
lett)

mechanikai és műszerész-
műhelyt
nyitottam.

Elvállalok minden e szakmába
vágó munkát, u. m. autók, motorok,
traktorok, varrógépek, kerékpárok s
minden néven nevezendő elektromos
gépek szakszerű javítását teljes jót-
állás és mérsékelt árk mellett.

Kérem a közönség szives párt-
fogását s vagyok
teljes tisztelettel:

Horváth József

mechanikai-gepjavitó műhelye
Devecser, Deák-tér 22. sz.

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

A százesztendőős tücsök.

Írta: Huss Ferenc.

Ismerek egy régi, öreg tücsköt, aki talán már több lehet százesztendőősnél is. Én magam közel harminc esztendeje ösmerem; még a szegény jó nagyanyám mutatta nekem, a ki ugyancsak nagyon régen ismerte és bizonyosan tovább tart meg az öreg tücsök muzsikája, mint az a kurta kis idő, ami nekem az életből hátra van.

Ott főtt lakik az öreg tücsök a Somlón, egy muskotály tőke alatt. Éppen szemből a vén cseresnyefából kászult paddal, amely emlékezetem óta mindig ott támogatja a gönyvedező pincefalat. Itt mindan olyan régi, öreg, megkopott s talán éppen azért olyan kedves, megkapó, hangulatos. Csak a szőlőtőkék változnak néha néha, mikor a fillox-ra bolondjából nekírint egy-egy tablának, aztán kipusztítja az egészet. Hát akkor jönnek az új tőkék, frissek, fiatalok, erőből duzzadóak, aztán lassan ők is hozzávénülnek a többihez s minden olyan barátságos, kopott, szürke lesz.

Mikor még az elemi iskolákat végestem, gyakran mentem fel a 108-aszkezi János kocsissal a Somlóra. Addig-addig kunyeráltam, míg a város végén odaadta a gyepőt. Hej, hogy ment akkor a Csinos meg a Linda — az egyik piros, a másik sötétebb — öröm volt nézni! Hát még mikor az őstort is kezemből átta (rendszerint egy-egy szivarjába került az apámnak) az volt még csak az igazi boldogság! Csak azt a sok jövő menő szekeret gyűlöltem, mert akkor rendszerint evette tőlem a gyepőt. Pedig én is ki tudtam volna kerülni őket.

Nappal kegyetlenül rossz gyerek voltam főnn a Somlón. Egyszer, emlékszem, minden káposztafőbe belevágtam a kis gyöngyházyellű peniciliosomat. Oda voltak ültetve a káposzták a szőlő aljába és én felülve a fiatal

barackfákra. onnan bajigáltam beljűk a kósemet. Amiért aztán a nagyanyam alaposan el is naszlakolt. Hanem mikor leszállt az alkony s a nap lebukott a csónka, ormótlán víz mögött, akkor én igen szelíd, jó fiú lettem. Odaültem az eresz alá a vén padra s áhítatos csendben hallgattam a tücsök muzsikáját. Olyan szépen, halkán, így melabúval tudott c'eterálni az a vén tücsök, mintha csak valami érzékeny hárfát pengtett volna. De sokszor odafeküdtem a muskotály-tőke alá s el-előztem, amint az öreg tücsök végighuzgálja hátulsó lábait a szárnyain. Nem tudtam még akkor, hogy onnan jönnek elé a szép hangok, de elhallgattam volna reggelig is. Ugy-ugy felsajgott a szívem, mikor láttam, hogy már vezetik elő a lovakat.

— Nagyanyám, kérem, ne menjünk még haza — szóltam egyszer.

— Fiam, miért szeretsz te este itt lenni? Sohasem mondtam meg. Féltem, kinevetnek érte, hogy mennyire szeretem hallgatni a tücsökzenét.

Akármi-lyen sietős volt az utunk hazafelé, a szörcsőki határban mindig lépést kellett menni. Pedig olyan sima az útja, mintha aszfaltból lenne. Hanem az a sok szurtos, kócos, meztelbős kis libabőrű leány, meg pisztorgyerek mind odarohant a kocsihoz.

— Nagyasszony, adjon almát, körtét, szilvát! (Már mikor minék az ideje volt.) És a jó öreg mindegyiknek adott.

Szegény jó nagyanyám már régen elköltözött ebből az arnyékvilágból, hanem ezek a szurtos, kócos kis gyerekek most is megvannak. Isten tudja, ezek talán mohasem nőnek meg, vagy csak évről évre szakasztott ilyen arcok jönnek az elmentek helyébe? Nem lehet máskép.

Azóta, haj, messze vetett az élet s tíz esztendeig nem láttam sem a Somlót, sem a gyerekeket. Nem láttam a hegy körül elterülő

illatos, selymes réteket, ahol nyáridőben hangosan ver a pitypalatty, bánatos fehér vad Margitvirágokat himbál a hajnali szellő s a könnyelmű pipacs harangjában szerelmes nő-tákat zümmög a pettyes Katicabogár. Aztán nem hallottam tücsökmuzsikát. Mert ahol én jártam: Szibéria hófódta hegyein s a Kaszkusz vad steppjein holdvilágos éjjeleken nem muzsikál olyan szépen, álmátag-csendesen, mint az én öreg, megvénült, százesztendőős somló tücskőm.

Vajjon él-e még?

A tavasszal majd megnézem.

Ha még egyszer ...

Aranysárga falevelek
Hullanak a fákról,
Fájó lelkem sirva mereng
Egy elröppent nyárról.

Édes, bohó vágyak zsongnak
A szívem legmélyén:
Még egyszer a napsugaras
Tavaszt ha megérem! ...

Ha még egyszer járhatnék úgy:
Kezem a kezembe ...
Ha még egyszer úgy nézne a
Szemed a szemembe ...

Azután ha megérem a
Levelek hullását:
Fájó lelkem nem siratná
A nyár elmúlását

Uray Irén.

Tisztviselők, gazdák, vendéglők, kiskereskedők,
háztartások figyelmébe

Olesón és mégis a legjobban vásárolhat

MAUTNER TESTVÉREK

fűszer-, liszt- és háztartási cikkek nagykereskedésében

DEVECSER. Telefon 15.

Téa, kávé és konzerv különlegességek. Likőr, rum és szeszes italok. Gazdasági
magvak, szőlőszeti cikkek, :-: Zsák- és ponyva raktár

Benzin, petroleum és olajlerakat. :-: A Vacuum Oil Company r. t. adómentes
mezőgazdasági ásványolaj raktára

Mezőgazdasági-, Kereskedelmi- és

Iparbank R. T. Devecserben

Széchenyi-ut 2. (Özv. Széphegyi Miksáné-ház.)

BANKOSZTÁLY:

Folyósít folyószámla- és váltókölesönöket.

Elfogad takarékbetét, hetibetét és folyószámlabetétet a legmagasabb kamatozás mellett.

TERMÉNYOSZTÁLY:

mezőgazdasági termények és
takarmánymagvak
vétele és eladása a legelőnyösebb feltételekkel

A takarékoság hazafiság!

Senki el ne mulassza újévkor itt "egy heti" betétkönyvecskét váltani legalább 1—2 pengő hetenkénti befizetési kötelezettséggel. Ily csekély összegek a legkisebb háztartásban is megtakaríthatók hetenként és mégis tekintélyes tőke gyűjthető észrevétlenül!

Vidékiek a befizetést kéthetenként vagy havonként egyszer teljesítik 2-, illetve 4 hétre